

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

изх.№ 207/17 г.

София, 15.02.2017 г.

ДО ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ

на основание чл. 125, вр. чл. 124, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ КАСАЦИОННИ СЪДИИ

Институтът на освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, регламентиран в Раздел IV на Глава осма от Общата част на Наказателния кодекс е създаден (ДВ, бр. 28 от 1982г.), за да диференцира отговорността на извършители на престъпни прояви с по-ниска степен на обществена опасност. По своята същност освобождаването от наказателна отговорност представлява пълен или частичен отказ на държавата при условията и по реда, предвидени в закона, чрез налагане на наказание да постигне определени обществени цели и да порицае дееца за извършеното престъпление, като я замени с друг вид отговорност административнонаказателна. Действащата редакция на чл. 78а НК визира материалноправните предпоставки, които имат безусловен характер и при наличието на които съдилищата са длъжни да я приложат.

Въведените с нормата на ал. 7, чл. 78а НК рестриктивни основания (ДВ, бр. 75 от 2006 г., бр. 27 от 2009 г., предишна ал. 6, бр. 26 от 2010 г.) се отнасят към всички престъпни състави в Особената част на НК, освен за изрично предвидените в закона изключения. И това е така, защото принципното положение за законоустановеност на

престъпленията и наказанията не допуска разширително, стеснително или корективно тълкуване, което води до увеличаване или стесняване на наказателната отговорност извън закона.

Прегледът на съдебната практика относно приложението на института на освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание в хипотезите на извършено престъпление по чл. 325, ал. 1 НК когато деянието е осъществено спрямо орган на власт, сочи наличие на противоречива съдебна практика.

I. В решенията си една част от съдилищата приемат, че наличието на останалите материалноправни предпоставки по чл. 78а ал. 1 НК не е достатъчно, за да бъде освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание извършител на престъпление по основния състав на чл. 325, ал. 1 НК, когато деянието е извършено спрямо орган на власт при и по повод изпълнение на службата му, независимо, че тези обстоятелства не са елемент от състава. В този смисъл са:

решение № 169/04.04.2011 г. по н. д. 1145/2011 г., на ВКС, Ш н. о.;
решение № 270/16.06.2011 г. по н. д. № 1481/2011 г. на ВКС, II н.о.;
решение № 136/29.06.2011 г. по ВНОХД 187/2016 г. на АС - Варна;
решение от 08.02.2013 г. по ВНОХД № 654/2012 г. на ОС - София;
решение № 140/25.11.2013 г. по ВНОХД № 289/2013 г. на ОС - София;
присъда № 4/01.03.2012 г. по ВНОХД № 273/2011 г. на ОС - Кърджали;
решение № 92/01.08.2012 г. по ВНОХД № 354/2012 г. на ОС - Враца;
присъда № 5/18.02.2014 г. по НОХД № 155/2013 г. на РС - Малко Търново;
присъда № 28/23.06.2016 г. по НОХД № 31/2016 г. на РС - Асеновград.

II. Друга част от съдилищата приемат, че ограничителната норма на чл. 78а ал. 7 НК е неприложима по отношение на основния състав на престъплението по чл. 325 ал. 1 НК, дори и когато деянието е извършено спрямо орган на власт при и по повод изпълнение на службата му. При наличие на останалите материалноправни предпоставки тези съдебни състави прилагат института на чл. 78а от НК и освобождават извършителите от наказателна отговорност като им налагат административни наказания.

Такива са:

решение № 269/10.09.2015 г. по н. д. 836/2015 г. на ВКС, Ш н.о.;
решение от 18.05.2012 г. по ВНОХД № 1515/2012 г. на СГС;
решение № 94/05.04.2012 г. по ВНОХД № 100/2012 г. на ОС - Пловдив;
решение № 1454/18.12.2012 г. по ВНОХД № 4849/2012 г. на СГС;
присъда № 45 от 23.02.2015г. по НОХД № 2398/2014г. на РС - Плевен;
присъда № 60 от 18.02.2014г. по НОХД № 4138/2012г. на РС - Пловдив;
присъда № 1521 от 27.09.2012 г. по НОХД № 1070/2012 г. на РС - Бургас;
определение от 24.08.2011 г. по НОХД № 752/2011 г. на РС - Казанлък;

присъда № 216/07.11.2013 г. по НОХД № 186/2013 г. на РС - Момчилград;
решение от 01.07.2010 г. по ВНОХД № 151/2009 г. на ОС - Търговище;
присъда № 28/27.04.2016 г. по НОХД № 33/2016 г. на Военен съд - София.

Констатираната противоречива съдебна практика при тълкуването и прилагането на закона е основание по чл. 124 ал. 1 т. 1 от Закона за съдебната власт за приемане на тълкувателно решение от Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд.

Предвид изложеното и на основание чл. 125 вр. чл. 124 ал. 1 т. 1 от Закона за съдебната власт, правя следното

И С К А Н Е :

Общото събрание на Наказателната колегия на Върховния касационен съд да даде отговор на следния въпрос:

Приложим ли е институтът на освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание за престъпления по чл. 325 ал. 1 НК при наличие на материалноправните основания по чл.78а ал. 1 НК, с оглед визираното ограничение в ал. 7 (ДВ, бр. 27 от 2009г., предишна ал. 6, бр. 26 от 2010г.), когато престъплението е извършено спрямо орган на власт при или по повод изпълнение на службата му ?

ГЛАВЕН ПРОКУРОР: (п)

СОТИР ЦАЦАРОВ